

תשובון לחורה

דיני ברכת האזון

הלכות והליכות חלק ב', הלכות סעודה וברכות, פרק ו'

הכנות לברכת האזון

עיינו בסעיפים א' - י' ומצאו כמה שיותר פרטים הקשורים להכנות לברכות המזון ומוביעים בתמונה שעל הלוח. רשמו כל פרט במקומו המתאים.

הכנת אצטנו

- יש להתיישב בצורה **מכובדת** כדי **לכוון את דעתו**.
- יש ללבוש את הבגד העליון והכובע (למי שיש) כדי **שתהיה עליו יראת שמים**.
- יש לעורר את הכוונה ולא לעשות שום דבר בזמן הברכה. ברכה מתוך **ברכון** יכולה לעזור לנו **להתכוון**.

הכנת השולחן

- את המפה והלחם יש להשאיר, כי **מראים שיש שפע**, וגם כדי **שיהיה לברכה על מה לשרות**.
- צריך להסיר או לכסות את **הסכינים** כי **השולחן דומה למזבח שאין מניפים עליו ברזל**.
- אבל היום לא צריך לעשות זאת, כי היום **שבת, ואין נזק מהדבר**.

מים אחרונים

- יש ליטול על **קצות האצבעות**, ולאחר מכן להעביר את הידיים על **השפתיים**.
- אין ליטול במקום שהולכים, כי רוח רעה שורה על המים. יש ליטול לתוך **כלי מיוחד** או **תחת השולחן**.
- מיד לאחר **הנטילה** יש לברך **ברכת המזון**.

סעיפים י"א - ט"ו

ברכת האזון האצבים שונים

במקרה של ספק אם ברך או לא - מה יעשה?
יש לברך מהתחלה

הזמן שבו יש לברך, מסיום האכילה:
כל עוד הוא עדיין שבע - 72 דקות

הכמות שיש לאכול על מנת לברך ברכת המזון:
כזית לחם או יותר

תוספות הגרכת האזון

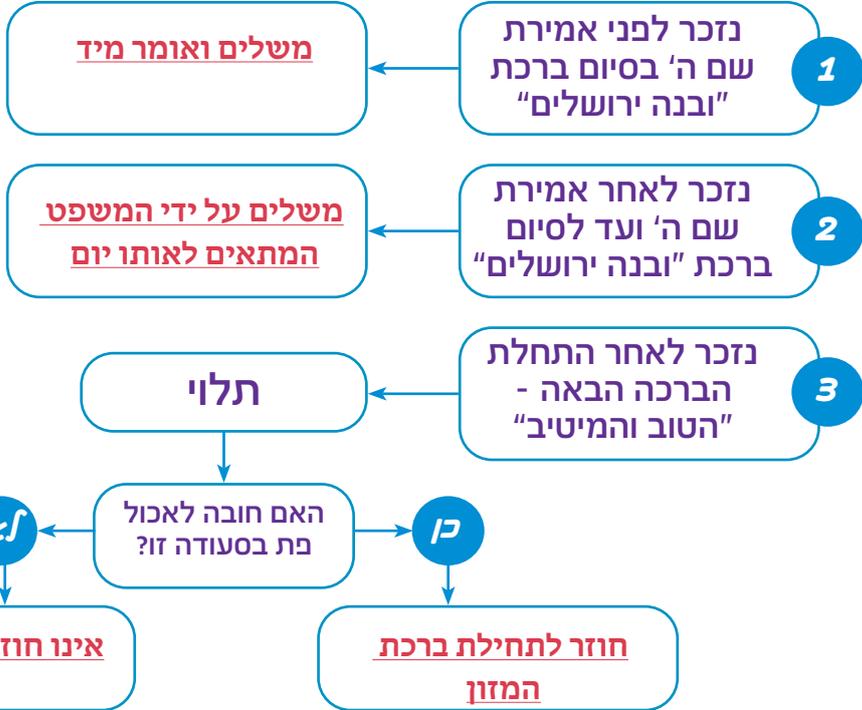
התוספת	היאים בהם אומרים אותה	האיקוס הגרכת האזון	הסיבה לאיקוס הגרכת זו
"ועל הניסים"	חנוכה ופורים	ברכת הארץ	ברכה של אמירת תודה, כמו שעל הניסים הוא אמירת תודה על הניסים
"רצה"	שבת	ברכת בונה ירושלים	ברכה של בקשה (רחם.. וכו') כמו "רצה" שהוא בלשון בקשה
"יעלה ויבוא"	חג, ראש חודש, חול המועד	ברכת בונה ירושלים	ברכה של בקשה (רחם.. וכו') כמו "יעלה" ו"יבוא" שהוא בלשון בקשה
"הרחמן הוא..."	שבת, חג, ראש חודש, חול המועד סוכות	ברכת הטוב והמיטיב	

משניות הסדר

מדוע "רצה" קודם ל"יעלה ויבוא"? (סעיף י"ט)
 הכלל ההלכתי: **"תדיר ושאינו תדיר - תדיר קודם"**
 ההסבר: **כאשר יש שני קטעים, שאחד מהם נאמר בתדירות יותר גבוהה - יש לומר קודם את הקטע בעל התדירות הגבוהה יותר ולאחר מכן את הקטע בעל התדירות הנמוכה יותר**

האקרה Je שכחה

אם שכח לומר את התוספות "רצה" ו"יעלה ויבוא" מה יעשה בכל אחד מהמקרים הבאים? (סעיפים י"ז-י"ח)

אם שכח לומר את התוספת **"ועל הניסים"** השלימו את המקרים ואת דיניהם על פי סעיף כ"א:

1. נזכר לפני שאמר שם השם	משלים ואומר מיד
2. נזכר אחרי שאמר שם השם	משלים ב"הרחמן הוא יזכנו"

ואם לא השלים באחת משתי האפשרויות הללו - אינו חוזר.

אינו חוזר ואינו משלים | חוזר לתחילת ברכת המזון

שילוב של ימים מיוחדים

כתבו מקרים שונים של מעבר בין שני ימים - שבאחד מהם יש תוספת בברכת המזון ובאחר אין; או של מעבר בין שני ימים מיוחדים שבכל אחד מהם יש תוספת אחרת בברכת המזון.

דוגמאות

התחלתי לאכול **גֶּשֶׁת** וסיימתי את הארוחה ב**מוצאי שבת**

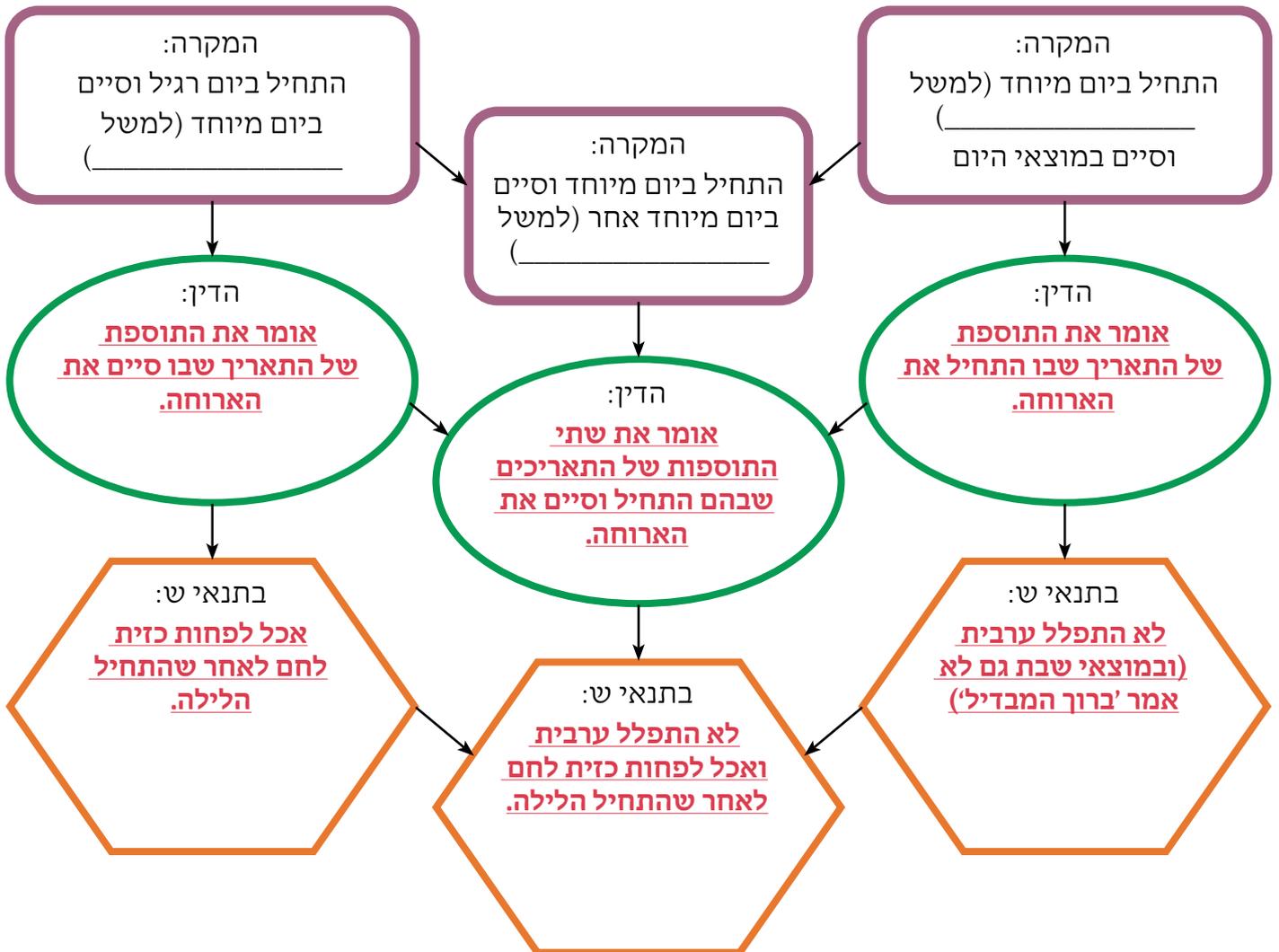
התחלתי לאכול ב**צרה חנוכה** וסיימתי את הארוחה ב**לילה הראשון של חנוכה**

התחלתי לאכול ב**צרה שבת שהוא ר"ח** וסיימתי את הארוחה ב**ליל שבת**

התחלתי לאכול ב**פורים** וסיימתי את הארוחה ב**מוצאי פורים**

התחלתי לאכול ב_____ וסיימתי את הארוחה ב_____

השלימו את הדין והתנאי בכל אחד מהמקרים הבאים, על פי סעיפים כ"ב-כ"ד.

נקודה למחשבה בסיום השיעור:

איך השמות של החתן והכלה מסכמים לנו את השיעור שלמדנו?

יוסף ברכה - מזכיר את תוספות בברכת המזון